دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر

سال چهاردهم، شماره‌ی ۴۵
بهار ۱۳۹۳، صفحات ۶۱ -۴۷

کاظم خوشدل[۱]
محمد حسین رضائی مقدم[۲]
عبداله بهبودی[۳]

مورفومتری مئاندرهای اهرچای در دشت ازومدل ورزقان و پیامدهای ژئومورفولوژیکی طغیان و سرریز شدن آب

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۰٤/۱٤ تاریخ پذیرش مقاله: **۹۱/۰٤/۰۱**

چکیده

اشکال رودخانه‌ای از مهم‌ترین موضوعات در ژئومورفولوژی است. به لحاظ وجود انرژی در جریان آب، رودخانه می تواند به عنوان عامل ژئومورفیک ظاهر شود. رود خانه‌ها به اشکال مختلف در روی سطح زمین در جریان هستند. سرریزهای رود خانه‌ها باعث ایجاد اشکال ژئومورفولوژیکی در خود بستر، در مسیر رودخانه و حتی در خارج از بستر می شود. بر این اساس موارد زیر در رود خانه اهر مورد بررسی قرارگرفته است: ۱- تخمین حداکثر دبی رودخانه در برخی مقاطع مئاندر. ۲- اشکالی که در بستر رودخانه وجود دارد. ۳- اشکالی که در خارج از بستر رودخانه در اثر سرریز شدن آب شکل می گیرد. ٤- اشکالی که در مسیر رودخانه بر اثر سرریز شدن تشکیل می گردد. قطع شدگی‌ها، فرسایش کناری و رسوب گرفتگی‌های بعد از سرریز شدن رودخانه‌ها از جمله مسائلی هستند که در اکثر مئاندرها رخ می دهد. برای رسیدن به اهداف مورد نظر، علاوه بر بازدیدهای میدانی و مورفومتری مستقیم کانال مئاندرها، از عکس

۱- کارشناس ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز E- mail:Khoshdel8@yahoo.com
۲- استاد گروه ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز E- mail:Rezmogh@Tabrizu.ac.ir
۳- کارشناس ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز E- mail:Behboodi_1354@yahoo.com

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

های هوایی، نقشه‌های زمین شناسی با مقیاس ۱:۱۰۰۰۰۰، نقشه‌های توپوگرافی ۱:۲۵۰۰۰ منطقه مورد مطالعه و نرم افزارهای Excel، Autocad و Arcview استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که اکثر قطع شدگی‌ها و تغییرات مجرا با وقوع سیل‌های بزرگ به وقوع پیوسته است.

کلید واژه ها: مورفومتری، ژئومورفولوژی،، فرسایش، سرریز، مئاندر، دشت ازومدل ورزقان.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]